

Foto Shutterstock

Strømninger i debatten om ansvarlig skat – hvor ender det?

1. Baggrund

Vi befinder os i en tid, hvor medier, politikere, NGO'er og aktivister i langt højere grad end tidligere er optaget af skatteforhold. Samtidig optager emnet i høj grad internationale organer som OECD, G20, EU, FN og stort set samtlige udviklede lande, som i hastigt tempo indfører skærpede krav til og regler for virksomhederne. Tendensen går mod klart højnede forventninger til virksomheders ansvarsfulde adfærd på skatteområdet og øget transparens om skatteforhold.

Erhvervslivet er mere eksponeret over for denne tendens end nogensinde. Det er samtidig tydeligt, at verdens lande i højere og højere grad kæmper indbyrdes om skatteprovenu. Dette har vi særligt set i årene efter den globale finanskrisen med faldende skatteindtægter til følge. Det kan frygtes, at denne udvikling vil tage fart i kølvandet på corona-krisen.

Det kan således utvivlsomt konstateres, at skat som emne er undergivet stigende interesse og dermed er rykket op på den samfundsmæssige og politiske agenda,

#Skatter og afgifter #Skat, virksomheder, selskaber #International ret #Skatemyndighedernes organisation

Af

AFSAGT

Af Jakob Bundgaard, ph.d.,
managing director / CORIT Advisory

og de fleste virksomheder af en vis størrelse bør have en klar holdning til håndteringen af skatteforhold i virksomheden.

Det stigende fokus på skat har dannet grobund for et tilsvarende stigende fokus på ansvarlighed om skatteforhold. Dette udtrykkes i en kronik i Berlingske d. 12/10 2020 med denne forfatter som medafsender således: "Ansvarlig skat er gået fra niche til must – og det er godt". Udviklingen i emnet "ansvarlig skat" er temaet for denne artikel

2. Ansvarlig skat som fænomen

Hvor vi i mange år har talt om fairness eller fair skat som et mantra i visse kredse, er dette langt

hen ad vejen blevet erstattet af begrebet ”ansvarlig skat” (responsible tax). Men hvad dækker dette over?

Der findes ikke nogen fasttømret terminologi, som kan bruges som referenceramme i denne henseende. Dog udvikler sig for tiden en best practice i international sammenhæng, som naturligvis smitter af også på danske virksomheder.

Negativt afgrænset menes næppe, at skatterne skal opleves som ansvarlige eller fair fra erhvervslivets og borgernes side. Snarere er der tale om et begreb, som italesætter virksomhedernes adfærd på skatteområdet, som ud over den blotte lovoverholdelse, tillige opstiller visse forventninger til virksomhederne ud fra et sammensurium af juridiske og moralske pejlemærker. Særligt i fokus er, at man som ansvarlig virksomhed ønsker ikke at medvirke til anvendelse af skattely og at afstå fra udførelsen af aggressiv skatteplanlægning. Det står efterhånden også klart, at ansvarlig skat tillige handler om, hvorvidt selskaber og investorer vedtager og offentliggør en skattepolitik, og hvorvidt selskaber og investorer er mere åbne om deres skatteforhold, end loven påkræver. Endvidere indeholder fænomenet krav om åbenhed, good governance og håndtering af skatterelaterede risici i bred forstand.

Der er ikke tale om konkret lovgivning, som kan håndhæves af nogen myndighed eller nogen anden åbenlys håndhævelsesmagt ud over offentligheden.

Begrebet kan således bedst beskrives som et politisk ”feel good”-begreb, som ikke kan anfægtes i værdimæssig henseende. Når dette begreb inddrages i debatten, er der dermed tale om et løsen, som nærmest per automatik åbner for muligheden for at indføre ny skærpet lovgivning. Det er jo politisk eller PR-mæssigt selvmord at argumentere imod ansvarlighed eller fairness.

De politiske vinde om fairness og ansvarlighed har i høj grad medført, at virksomhedernes behov og udfordringer, herunder en stigende tendens til dobbeltbeskatning og globale skattetvister, ikke opnår samme grad af opmærksomhed, som disse vigtige emner fortjener.

Den flygtige offentlige debatform i kombination med ansvarlighed som tematik har tillige påvirket adskillige virksomheder i negativ retning. Vi kender efterhånden til en lang række af virksomheder, som er kommet galt afsted på imagekontoen, har mistet offentlige og private kunder og har tabt værdi i aktien – alt sammen alene på grund af en uheldig omtale af skattemæssige forhold, uden at nogen regler har været overtrådt, og uanset om der i øvrigt findes gode forklaringer på de konkrete forhold. Tænk blot på nogle af de mest markante hjemlige mediesager: Lagkagehuset, Teleselskabet 3, TDC, Nordea og Jyske Bank. Nogle brancher er i denne forbindelse hårdere eksponeret end andre, og jo flere forbrugere

og offentlige myndigheder på kundelisten, jo større er eksponeringen. Tilsvarende kan siges om virksomheder, som er afhængige af offentlige støtteordninger mv.

Toplevelsen kan i stigende grad tvinges til at udtale sig om skatteforhold. Dette kræver et godt samspil med de skatteansvarlige internt i virksomheden, således at ledelsen kan blive klædt bedst muligt på. Tænk eksempelvis på de katastrofale optrædener ved Storbritanniens offentlige høringer for tre multinationale selskabers topledere, som mildest talt blev grillet og udstillet. I den hjemlige arena er der også eksempler på knap så heldig medieoptræden.

3. Tendenser vedrørende ansvarlig skat

Denne æra med fokus på ansvarlighed, moralisering og potentiel udskamning stiller nye krav til virksomhedernes håndtering af skattemæssige forhold, som rækker ud over tidligere tiders tilgang. Det har tidligere været således, at nogle af de større virksomheder udarbejdede en skattepolitik, som i generelle termer udtrykte virksomhedens tilgang til det skattemæssige område. Dette var imidlertid ikke en højt prioriteret opgave, og så vidt vides ej heller et dokument, der er blevet konsulteret ofte af hverken de skatteansvarlige, CFO, CEO eller bestyrelsen. Der er fortsat nogle virksomheder, som end ikke har en skattepolitik, men andelen er markant reduceret i de senere år. Der findes ikke nogen facitliste på området for ansvarlig skat og for udarbejdelse af skattepolitikker mv. Dette afføder naturligt et øget behov for rådgivning herom, hvilket jeg som rådgiver klart selv oplever i form af en markant opblomstring i interessen for at drøfte skattestrategi og skattepolitik, som overvejende må tilskrives det stigende fokus på ansvarlighed i skatteforhold.

Lad mig fremhæve nogle væsentlige forhold, som har betydning for tendensen:

Globale standarder for udformningen af skattepolitikker

Siden The B Team i 2017 fremlagde deres Principles for Responsible Tax, har flere og flere virksomheder orienteret sig mod disse principper, som har fået stor international bevågenhed og tilslutning.¹ Det lader også til, at flere investorer spørger til virksomhedernes skattepolitikker med udspring i disse principper, og det synes i stigende grad at være konsensus, at det giver god forretningsmæssig mening at indrette sig efter sådanne principper.

Vi ser også en stigende anvendelse blandt investorer til at foretage screening med udspring i den FN baserede standard PRI (Principles for Responsible Investment): Engagement Guidance on Corporate Tax Responsibility – Why and How to Engage with your Investee Companies, 2015.² Vejledningen angiver følgende som sit formål:

”This guidance is primarily intended to assist investors to conduct company engagement, thus promoting corporate tax responsibility: a more responsible corporate approach to tax practices, including better disclosure and transparency, good governance and appropriate management of taxrelated risks. This will allow investors to support companies in achieving the right balance between controlling the tax bill and mitigating related risk.”.

Flere retningslinjer er siden kommet til, herunder navnlig Global Reporting Initiative, GRI standard #207, som faktisk indebærer en mere udførlig fremgangsmåde i forhold til formuleringen af en skattepolitik.³ Det er således min forventning, at denne standard vil opnå ganske stor international udbredelse i lyset af det umættelige ønske om mere information..

Lovkrav til skattepolitik

Det er endda et lovkrav i visse lande at have en offentlig tilgængelig skattepolitik.⁴ Visse steder er det yderligere et krav, at der offentliggøres en rapport om efterlevelsen af virksomhedens skattestrategi.⁵

Private rankings

Den årlige ranking i Økonomisk Ugebrev om Tax Governance Rating for top 100 virksomhederne får en vis bevågenhed, og virksomhederne søger løbende at forbedre deres score (selvom dens tilsyneladende mekaniske tilgang og pointgivning bestemt ikke er hævet over kritik og udgør en noget forsimplet tilgang).

Tax code of conduct for investorer

Flere og flere investorer stiller krav til deres investeringer, også hvad angår skat. Dette ses eksempelvis i den såkaldte Tax Code of Conduct som fire danske pensionskasser har initieret, og som nu samlet er tilsluttet af 17 aktører blandt de institutionelle investorer.⁶ Dette initiativ har endda opnået international omtale. Også kapitalfundsbranchen (Aktive Ejere) har nu fulgt trop med foreningens egen kodeks for ansvarlig skatteadfærd til medlemmerne.

Anbefalinger for god selskabsledelse (Corporate Governance)

I Danmark har Komitéen for God Selskabsledelse 2. december 2020 offentliggjort opdaterede anbefalinger for God Selskabsledelse, som træder i kraft for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2021 eller senere. I *anbefaling 1.4.2* anbefales det, at bestyrelsen godkender en skattepolitik, der gøres tilgængelig på selskabets hjemmeside. Kommentaren angiver, at selskabet i skattepolitikken kan vælge at give videre indsigt i selskabets skattemæssige forhold end påkrævet i lovgivningen, f.eks. oplyse, hvordan selskabet forholder sig til skatteincitament, brug af skatteplanlægning, aktiviteter i skattelylande, og om selskabet har betalt skat i de lande, hvor selskabet opererer.

Øget transparens

Hertil kommer, at der er betydeligt politisk pres for at skabe øget transparens, herunder ved forslaget om tvungen offentlig Country-by-Country rapportering for større koncerner, de tvungne oplysningskrav vedrørende grænseoverskridende skatteplanlægning

(DAC6) og som et meget nyligt eksempel krav om offentliggørelse af usikre skattepositioner, som dette er foreslået i UK.⁷

Skattelyfri kommuner

Vi oplever endvidere en stigende tendens til, at offentlige instanser aktivt ønsker at begrænse skattely og aggressiv skatteadfærd. Dette er blandt andet kommet til udtryk i initiativet om ”Tax haven free cities”. I Holland har det eksempelvis været fremme, at banker med tilknytning i skattely ikke kunne anvendes som samarbejdspartnere for offentlige myndigheder. I Danmark har NGO'en Oxfam Ibis lanceret et projekt, som tilsigter at forhindre danske kommuner i at samarbejde med virksomheder, som har etableret sig i skattely i form af et charter for skattelyfri kommuner.⁸ En række danske kommuner har tilsluttet sig dette charter, herunder Københavns Kommune.

Af charteret fremgår: *Som led i varetagelsen af kommunens sociale ansvar vil kommunen gennem sin indkøbs- og investeringspolitik, inden for rammerne af kommunalfuldmagten og lovgivningen, tilstræbe at tilvælge virksomheder, der udviser en ansvarlig skatteadfærd. Vi vil bidrage til at udvikle og anvende metoder til, inde for lovens rammer, at stille krav om gennemsigtighed og en fair beskatning af kommunens leverandører.*

- De konkrete tiltag, der lægges op til, er følgende:
- vedtagelse af en politik i kommunalbestyrelsen mod skatteundgåelse
  - fremme åbenhed om skatteforhold hos deres private samarbejdspartnere
  - inddrage skatteforhold ved udbud af mindre kontrakter
  - inddrage fair skattebetaling som hensyn ved investering af kommunernes likvide overskud
  - støtte igangværende tiltag mod aggressiv skatteplanlægning, blandt andet ved at støtte op om en Fair Skat mærkningsordning.

Det er problematisk, at en kommune gennem et NGO-baseret (og dermed privat) kodeks skal sætte rammerne for ansvarlig skatteadfærd. Hvad der således udgør ansvarlig skatteadfærd er næppe helt objektivt. I charteret uddybes det, at virksomhederne skal betale skat, dér hvor deres værdier skabes – så de også gennem deres skattebetalinger bidrager positivt til vækst, udvikling og velfærd. Det er endvidere visionen, at skattehuller skal lukkes, og der sikres større offentlig gennemsigtighed i de selskaber, der handles med, hvor omgælse af lovgivningen ikke finder sted. Denne uddybning

kan godt opfattes som værende inden for rammerne af en almindelig forståelse af de gældende retsregler, og dermed altså om virksomheder overholder lovgivningen. Hvis dette er tilfældet, er forslaget reelt indholdsløst.

Der tages klart afstand fra skattely i charteret.⁹ Skattely defineres med henvisning til den private definition udarbejdet af Tax Justice Network. Endvidere tages der afstand fra aggressiv skatteplanlægning.¹⁰ Problemerne forbundet med en meningsfuld anvendelse af sidstnævnte blev også omtalt ovenfor, og dette gælder naturligvis også i denne henseende.

”Fair skat”-klausuler i offentlige udbud?

Det stigende pres ses også ved et stigende ønske om ændring af EU-reglerne om offentlige udbud.¹¹

I en snæver dansk kontekst har fagbevægelsen og visse politikere ønsket en ændring af reglerne om offentlige udbud, således, at der kan lægges vægt på de delta-gende virksomheders skatteforhold i udbudsprocessen.¹² Et lignende ønske fremgår af Socialdemokratiets Europapolitik:

”... Socialdemokratiet vil revidere EU’s udbudsdirektiv, så der sikres eksplicit ret til at inkludere ”fair skat”-klausuler i forbindelse med offentlige udbud. Virksomheder, der helt eller delvist ejes eller kontrolleres fra skattely, skal kunne fravælges i forbindelse med offentlige udbud for at undgå, at skatte-kroner ender i skattely. Herudover skal virksomheders mulighed for såkaldt ”self-cleaning” begrænses, så virksomheder, der har været involveret i f.eks. bestikkelses- eller hvidvasksager, kan udelukkes fra offentlige udbud. Endelig skal offentlige myndigheder kunne stille krav om offentlig land-for-land regnskabsafregning, så man kan følge skatte-kronerne og bekæmpe aggressiv skatteplanlægning.”¹³

Det lader dog til, at der er væsentlige begrænsninger i henhold til gældende udbudsret for at kunne inddrage sådanne forhold. Eksempelvis har Jeppe Kofoed (S) stillet spørgsmål til skriftlig besvarelse E-004590-18 til Kommissionen, 10.9. 2018 om følgende:¹⁴

Der synes at være opstået usikkerhed om, hvilke muligheder f.eks. kommuner og andre offentlige myndigheder har for at inkludere fair skat-klausuler i forbindelse med offentlige udbudsrunder, indkøb m.v.

På denne baggrund bedes Kommissionen besvare følgende:

1. Hvilke muligheder har kommuner og andre offentlige myndigheder for at inkludere fair skat-klausuler i offentlige udbud efter gældende EU-ret?
2. Ville krav om f.eks. offentlig land-for-land regnskabsafregning (CbCR) for virksomheder kunne inkluderes i kontrakter?
3. Ville simple dokumentationskrav såsom krav om dokumentation for skattebetaling over en specifik årrække frem til og under kontraktens forløb kunne inkluderes som krav i henhold til gældende EU-ret?

Svaret herpå lød:¹⁵

”I henhold til direktiverne om offentlige udbud fra 2014 skal ordregivende myndigheder udelukke alle aktører, der har undladt at opfylde deres forpligtelser med hensyn til betaling af skatter og afgifter eller bidrag til sociale sikringsordninger, hvis det er blevet fastslået ved en endelig retlig eller administrativ afgørelse, fra deltagelse i en offentlig udbudsprocedure(1). Såfremt

der ikke foreligger en sådan afgørelse, kan den ordregivende myndighed stadig udelukke en aktør, hvis den kan påvise, at en sådan undladelse har fundet sted.

I lighed med alle udbudsbetingelser, som har indflydelse på deltagelsen i eller resultatet af udbudsproceduren, skal en udbudsbetingelse, der pålægger en aktør at indberette oplysninger eller fremlægge dokumentation, hænge sammen med kontraktens genstand. Den type indberetning, der nævnes af det ærede medlem, er normalt forbundet med virksomhedens erhvervsaktiviteter i bred forstand og ville være rettet mod politiske mål, der ikke er specifikke for det pågældende køb. Derfor forekommer det usandsynligt, at sådanne krav kunne være i overensstemmelse med EU-retten. Dog kan kontrahenterne aftale, at en sådan indberetning foretages frivilligt i hele kontraktens løbetid.”

I lyset af disse klare begrænsninger har Ole Bendixen og Anja Piening argumenteret for, at kommunerne inkluderer følgende i deres udbud:

- Generelle kriterier – Hvad, hvorfor, hvorledes
- Objektive kriterier – eksempelvis
  - Skattepolitik skal udarbejdes med angivelse af visse faste elementer
  - Virksomhed skal dokumentere/indvilge i efterprøvelse af, at skattepolitik efterleves/opdateres
  - Entydig accept fra leverandørens side af konsekvenser ved manglende efterlevelse
- Klare konsekvenser af manglende compliance – eksempelvis
  - I compliance – ”Grønt kort” – med ret for leverandør til at bruge dette på egen hjemmeside, i markedsføring m.v.
  - Ikke signifikant non-compliance – ”Gult kort” – frist til at korrigere
  - Signifikant non-compliance – ”Rødt kort” – misligholdelse af aftale.

Det skal bemærkes, at der allerede er mulighed for at inddrage skattehensyn i udbuddet af mindre opgaver, som ikke overstiger tærskelværdierne og som er uden åbenbar grænseoverskridende interesse.¹⁶ Dette aspekt er allerede indeholdt i de anbefalinger, der indgår i Initiativet om Skattelyfri kommuner.

Mærkningsordning for ansvarlig skat?

Et meget naturligt næste skridt på den internationale kamplads for ansvarlig skat er en mærkningsordning for fair tax. Indtil videre ses en sådan alene i UK med The Fair Tax Mark certification:¹⁷

The Fair Tax Mark certification scheme was launched in February 2014 and seeks to encourage and recognise organisations that pay the right amount of corporation tax at the right time and in the right place. We operate as a not-for-profit social enterprise and be-

lieve that companies paying tax responsibly should be celebrated, and any race to the bottom resisted.

Ordningen findes i dag alene i UK, men det er forventningen, at der vil påbegyndes en global udbredelse af globale standarder i løbet af 2021. Dette er med andre ord endnu et fænomen, virksomhederne bør holde øje med, og hvor der i fremtiden kan opnås fordele eller ulemper i den globale kamp om de bevidste kunder.

4. Hvordan kan virksomhederne ruste sig til at håndtere temaet ansvarlig skat?

Før man kan forholde sig konkret til, hvilke handlinger ovenstående tendens kan føre med sig, er det nødvendigt lige at holde debatten på sporet. Lad mig således blot fremhæve nogle basale kendsgerninger, som ofte glemmes:

- De klart fleste virksomheder er enige i, at der skal betales en fair skat, og at man skal agere ansvarligt på skatteområdet uden at gøre brug af aggressiv skatteplanlægning.
- Én af grundene til, at virksomhederne nogle gange kan komme i gabe-stokken, er, at disse har en legitim forventning om, at samfundets krav formuleres gennem retsregler, og at en overholdelse af disse retsregler er tilstrækkeligt fra virksomhedernes side, og at man derfor har haft noget svært ved at omfavne løse koncepter om fair skat og ansvarlig skat, som ofte indeholder et subjektivt element.
- Samtidig er der en tendens til at glemme, at internationale virksomheder er sat i verden for at drive virksomhed, og ikke til, som man forledes til at tro, at spekulere i skat eller til at forholde sig til strømninger om ansvarlighed i samme.

Med dette i erindring er følgende anbefalinger mine bedste råd til, hvordan man som virksomhed kan tilgå området meningsfuldt i 2021:

- Skat bør håndteres strategisk og kommunikativt i langt højere grad end tidligere, med fokus på inddragelse af topledelsen.
- Der bør udarbejdes bedre 2. eller 3. generations skattepolitikker, som er informative, mere udførlige og baseret på reelt indhold.
- Skattepolitikkerne skal efterleves, og dette skal kunne dokumenteres.
- Virksomhederne bør forberede sig på en tid med endnu mere offentlighed og transparens om deres skatteforhold.
- Virksomhederne bør tænke over at have et kommunikationsberedskab klar, hvis krisen indtræder.
- Virksomhederne kan med fordel engagere sig mere i skattedebatten end hidtil.

Der er således et utvivlsomt behov for at forholde sig mere strategisk og kommunikativt til virksomhedens skatteforhold. Som skitseret ovenfor stiller den nye tidsalder dog med sikkerhed nye krav, hvor den tidligere stedmoderlige håndtering ikke er gangbar længere. For tiden vejer transparens og ekstern kommunikation meget tungt. På et så komplekst og teknisk præget område som international virksomhedsbeskatning er, er dette ikke nogen let opgave. Men ikke desto mindre en nødvendig opgave, og hvis emnet forsømmes kan dette i sig selv give virksomheden unødige risici.

Med andre ord må virksomheden i det 21. århundrede vælge sin tilgang til området: skal man være blandt first movers, som arbejder proaktivt med at forbedre kommunikation og transparens, eller skal man afvente konkret lovgivning herom. Der findes ikke noget "one-size-fits all"-svar på den bedste tilgang.

Flere og flere virksomheder, som ser en selvstændig værdi i at være langt fremme på denne agenda og som vurderer, at der kan høstes offentlig anerkendelse og måske endda forøget gunst fra forbrugere, NGO'er, medier og politikere. Et oplagt eksempel på den hjemlige scene er energivirksomheden Ørsted, som har tiltaget sig en førerrolle i forhold til udviklingen af en ansvarlig skattepraksis og den offentlige kommunikation heraf. Men flere følger dog efterhånden trop, og det er forventningen, at en tydelig holdning til ansvarlig skattepraksis og kommunikationen heraf bliver et mindstemål i fremtiden. Dette vil ikke mindst blive drevet af institutionelle investorer.

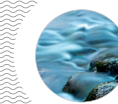
Samtidig er det klart forventningen, at der fremover bliver stillet højere krav til udformningen og den konkrete efterlevelse af egne skattepolitikker, og herunder ikke mindst til offentliggørelse af detaljer og procedurer mv. og dokumentation for efterlevelse mv. Det er dog klart min vurdering, at kvaliteten af disse dokumenter og politikker er kraftigt stigende og nu faktisk kan anvendes som led i ekstern kommunikation ud over en gengivelse af blotte banaliteter. Det er ligeledes min fornemmelse, at der i stigende grad indføres processer til at håndtere de stigende krav, herunder løbende vurdering af strukturer mv. i lyset af ændret lovgivning mv. Endelig er det min oplevelse, at flere forbereder sig på en fremtid med endnu højere transparens end nutidens.

En god skattepolitik kan vise offentligheden, hvorledes skatter håndteres i virksomheden. Samtidig giver det også mening at udarbejde en intern skattestrategi, der udstikker retningslinjer for det daglige såvel som det langsigtede skattearbejde. Målsætningen må også være at være forberedt til at håndtere mulige dårlige sager og det tilsyneladende konstant stigende ønske om offentlig indsigt. En skattestrategi kan med fordel indeholde de overordnede principper vedrørende accepteret adfærd og håndtering af skatteforhold, risikohåndtering, skatteplanlægning, compliance, risici ved myndighedernes revisioner, offentlig indsigt, mediehåndtering samt kommunikation om skat.

Det er tillige vigtigt at sikre ejerskab i alle relevante lag i organisationen, hvorved også værdiskabelsen bedst opnås. Erfaringen viser desværre, at de færreste selskabers skatteansvarlige rapporterer direkte til bestyrelsen. I lyset af den seneste tids rangering af skatteforhold på linje med menneskerettighedsspørgsmål og miljøspørgsmål synes dette ikke holdbart. Rapporteringen bør derfor ske direkte til bestyrelsen med henblik på at kontrollere risici, herunder image-risici.

Selvom der efterhånden er opstået en vis best practice i udformningen, er der dog fortsat visse forhold, som ikke har fundet sit endelige format endnu. Dette gælder eksempelvis forståelsen af det udbredte krav, at virksomhederne frasiger sig deltagelse i aggressiv skatteplanlægning.

(“Aggressive Tax Planning”). Hvor det er relativt let at opstille et sådant krav på papir, og endda henviser til den internationale definition heraf, synes det derimod vanskeligt i praksis klart at afgrænse, hvilke former for skatteplanlægning der er ikke aggressiv (og dermed acceptabel), og hvilket former for skatteplanlægning der er aggressiv (og dermed ikke acceptabel). Dette kommer særligt til prøvelse i situationer, som måske tidligere har været helt almindelig branchestandard, men hvor dette måske fremover skal anskues på en anden måde. Det tager ofte tid at overbevise samtlige aktører i en branche om, at tidligere almindeligt anvendte fremgangsmåder fremadrettet er uacceptable, selvom der ikke er tale om nogen ulovlig praksis. Et sådant dilemma ses i vid udstrækning i investeringsbranchen ved dennes anvendelse af internationale holdingselskaber.

Til artiklens overskrift om hvor udviklingen ender: Der findes ikke noget entydigt svar herpå. Ovenstående viser, at der efterhånden ses konturerne af en best practice på området. Dette har dog langt fra fundet sit endelige format endnu. Sikkert er det, at emnets vigtighed er stigende og at nye tendenser trækker i samme retning. Udviklingen skaber tillige behov for nye faglige kompetencer. Den traditionelle skattejuridiske baggrund rækker ikke her, ligesom den rendyrkede public relations tilgang heller ikke er tilstrækkelig. Udviklingen har således skabt et behov at kunne kommunikere kompliceret teknisk materiale med blik for den bredere samfundsmæssige betydning.

En stigende andel af ledende virksomheder anvender tid og ressourcer på at monitorere nationale og internationale skattepolitiske udviklingstendenser, som kan påvirke virksomheden i fremtiden. Dette gælder selvsagt også udviklingen inden for responsible tax, og en egentlig involvering i debatten herom og dialogen med andre aktører synes at være afgørende for at få indflydelse og at blive hørt. Nogle har således involveret sig i initiativet Tax Dialogue Network¹⁸, mens andre ser et stigende behov for direkte involvering i forhold til EU's, OECD's og enkelte landes aktiviteter på skatteområdet. Særligt sidstnævnte synes også i stigende grad at være en nødvendighed med henblik på at bidrage med praktisk input i processen hos disse organer, som til tider bliver lidt teoretiske, aktivistiske og embedsmandsstyrede.

Noter

- 1 <https://bteam.org/assets/reports/A-New-Bar-for-Responsible-Tax.pdf>
- 2 <https://www.unpri.org/download?ac=5601>
- 3 <https://www.globalreporting.org/media/sfcpct4/gri-207-tax-standard-2019-factsheet.pdf?id=1616>
- 4 Se om UK: <https://www.gov.uk/guidance/large-businesses-publish-your-tax-strategy>
- 5 Se om Polen: https://www.ey.com/en_gl/tax-alerts/poland-introduces-new-obligation-to-publish-reports-on-tax-strat
- 6 <https://www.pensiondanmark.com/globalassets/dokumenter/investering/new-tax-code-of-conduct.pdf>
- 7 Der er således public consultation indtil 1. juni 2021 vedrørende forslaget om Reporting of Uncertain Tax Positions for større virksomheder, som herefter forventes indført som lovgivning med Finance Bill 2021-22. Formålene er: “To identify and reduce tax losses caused by delays in identifying and resolving disagreements in how the law should be interpreted”, og “Help reduce the legal interpretation portion of the tax gap”. Med andre ord skal virksomhederne tvinges til at oplyse om de forhold, hvor fortolkningen kunne afvige fra HMRC's. De usikre skatteforhold forsøges defineret objektivt gennem anvendelse af såkaldte triggers, som omfatter følgende:
  - afvigelse fra kendt HMRC-position
  - opnået uden for kendt industripraksis
  - ændret behandling i forhold til tidligere lignende forhold
  - usikre nyskabelser (produkter, transaktioner eller strukturer)
  - regnskabsmæssig hensættelse – kobling til IFRIC 23
  - fradrag overstiger økonomisk omkostning, eller økonomisk fordel opnås uden skattemæssig indtægtsførelse – dog undtaget, hvis HMRC generelt anerkender disse
  - modtaget modsatrettet rådgivning eller ikke fulgt rådgivning.
- 8 https://oxfamibis.dk/sites/default/files/media/pdf_global/oxfamibis_skattelyfri_charter.pdf, Charteret er fulgt op af en vejledning: https://oxfamibis.dk/sites/default/files/media/pdf_global/5_skridt_til_skattelyfrikommune_ny.pdf
- 9 “... Den offentlige sektor kan gennem sin indkøbs- og investeringspolitik arbejde for, at skattekroner ikke ender i skattely. Skattebetalinger er afgørende for at finansiere den velfærd, som vores borgere fortjener og forventer. Skattely underminerer velfærd ved at tilbyde lave skattesatser og ved at hjælpe virksomheder med at undgå at betale en fair skat i de lande, de opererer i. Det skaber en unfair konkurrence mellem selskaber, der har en aggressiv skatteplanlægning, og de allerfleste selskaber, der betaler deres skat efter lovens ånd, særligt de små og mellemstore selskaber. Samtidig lægger skattely et pres på skattesatser globalt, der skaber et kapløb mod bunden. Skatteundvigelse er et stort problem i rige såvel som fattige lande, og kun en fælles indsats kan sætte en stopper for skattely. De virksomheder, som benytter sig af skattely for at reducere deres skattebetaling, bør ikke drage fordel af vores fælles skattekroner ...”
- 10 “... Det offentlige, der er finansieret af skattebetalinger, har et særligt ansvar for at sikre, at pengene bliver brugt ansvarligt. Derfor bør kommuner, regioner og staten ikke handle med virksomheder, som gennem aggressiv skatteplanlægning aktivt underminerer fællesskabet og kunstigt reduceres deres skattebetaling ...”
- 11 <https://www.opendemocracy.net/en/oureconomy/how-eu-rules-are-getting-in-the-way-of-progressive-public-policy-and-how-cities-are-fighting-back/>
- 12 <https://www.alttinget.dk/kommunal/artikel/kronik-kommuner-har-et-ansvar-for-at-komme-skattely-til-livs>
- 13 <https://www.socialdemokratiet.dk/media/8396/sammen-tager-vi-kampen.pdf>
- 14 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-8-2018-004590_DA.html
- 15 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-8-2018-004590-ASW_DA.html
- 16 Jf. OXFAM Ibis, 5 skridt på vejen mod at blive Skattelyfri, 2018, p. 13.
- 17 <https://fairtaxmark.net/>
- 18 <https://oxfamibis.dk/en/about-tax-dialogue/>